

Maksujärjestelmät-osasto

Asiantuntijat

3.3.2022
SP/FIVA-EI RAJOITETTU
Julkinen

SP 119/A4.0/2022

1 (2)

Valtiovarainministeriö
Valtiovarainministeri Annika Saarikko
PL 28
00023 VALTIONEUVOSTO

Lainsäädäntöesitys - käteispalveluiden taso

Käteispalveluilla ylläpidetään suomalaisten tasapuolista mahdollisuutta osallistua taloudelliseen toimintaan heidän parhaaksi katsomaansa maksutapaa käyttäen. On lukuisia käyttötilanteita, joissa sähköistä maksutapaa ei ole kattavasti tarjolla. Käteinen on myös ainoa vaihtoehto sähköisen maksamisen vakavissa häiriötilanteissa, ja lisäksi se on päivittäismaksamisessa edelleenkin ainoa kilpaileva maksutapa kansainvälisille sähköistä maksamista hallitseville maksutavoille Suomessa.

Käteispalveluilla tarkoitetaan mahdollisuutta nostaa tililtä, käyttää ja tallettaa euroseteleitä ja -kolikoita. Käteisen käytettävyys edellyttää, että kaikki käteispalveluiden osa-alueet toimivat riittävän hyvin. Käteispalveluiden toteuttamisesta vastaavat tilipankit, rahahuoltoyhtiöt ml. käteisautomaattiyhtiöt sekä kauppa.

Luottolaitoslain peruspankkipalveluihin kuuluvat varojen tallettaminen ja käteisen nostaminen ETA-alueella. Peruspankkipalveluiden toteutumista arvioi Finanssivalvonta vuosittain. Kriteereitä käteispalveluiden tai peruspankkipalveluiden toteutumiselle ei ole asetettu. Sääntelyn nykyisellä muotoilulla palvelut eivät toteudu täysimääräisesti, eikä niiden odoteta säilyvän kohtuullisella tasolla viime vuosina nähdyn kehityksen jatkuessa entisellään.

Suomen Pankki seuraa käteispalveluiden kehittymistä osana rahahuollon perustehtävää. Suomen Pankki julkaisi linjauksensa käteispalveluiden ylläpitämiseksi vuonna 2018. Linjausten ydinkohdat koskevat kansalaisten oikeutta kohtuulliseen määrään ilmaisia käteisnostoja sekä käteisen hyväksymiseen maksuvälineenä kansalaisen kannalta merkittävässä palveluissa. Linjausten tavoitteena on ollut varmistaa kaikille suomalaisille tasapuoliset ja riittävät mahdollisuudet käteisen nostamiseen tililtään, käteismaksamiseen ja käteisen tallettamiseen. Sääntelyaloitteen tavoitteena on toteuttaa käteislinjausten mukainen palvelutaso myös pidemmällä tähtäimellä.

Maksujärjestelmät-osasto

Asiantuntijat

3.3.2022
SP/FIVA-EI RAJOITETTU
Julkinen

SP 119/A4.0/2022

Vuonna 2020 puhjennut pandemia on kiihdyttänyt käteisen käytön vähene- mistä ja siten heikentänyt käteispalveluiden tuottamisen kannattavuutta. Kätei- sen luonne laillisena maksuvälineenä ja kaikille kansalaisille yhdenvertaisesti käytettävissä olevana maksutapana on peruste sille, että sen asemasta sää- detään parlamentaarisesti. On tarkoituksenmukaista käynnistää käteispalvelui- den tasoa, sekä saatavuutta, tallettamista että hyväksymistä maksuvälineenä määrittelevä sääntelyhanke ennen kuin palvelut supistuvat yhteiskunnan kan- nalta kohtuullisen tason alapuolelle.

Käteistä koskevaa sääntelyä on toteutettu muissa Pohjoismaissa. Toimia riittä- vien käteispalveluiden turvaamiseksi on käynnistetty lisäksi mm Hollannissa, Latviassa, Liettuassa ja Puolassa, vaikka niistä useimmissa käteisen osuus maksuissa tai käteispalveluiden saatavuus on selvästi Suomea korkeammalla tasolla.

Lisätietoja sääntelyaloitteesta antavat:

Toimistopäällikkö Heli Snellman
Osastopäällikkö Päivi Heikkinen

heli.snellman@bof.fi
paivi.heikkinen@bof.fi

Tuomas Välimäki
Johtokunnan jäsen

Päivi Heikkinen
Osastopäällikkö

Liitteet

Taustamuistio